

Rapport

**Allmänhetens kunskap om
invasiva arter**

Uppföljande mätning 2020

Inledning

Våren 2018 genomfördes en nollmätning av allmänhetens attityd, kunskap och agerande vad gäller invasiva främmande arter. Nu vill Naturvårdsverket tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten upprepa mätningen för att se om det kommunikationsarbete som gjorts har gett några effekter.

Uppdraget har bestått i att förbereda och genomföra en undersökning av allmänhetens attityd, kunskap och agerande på ett sådant sätt att resultatet är jämförbart med nollmätningens resultat, samt att sammanställa och analysera resultatet i relation till nollmätningen från 2018.

Uppdraget omfattar även en analys med bedömning av vilka konsekvenser resultatet har för fortsatta kommunikationsinsatser.

Bilagat denna rapport finns samtliga öppna svar.

SUMMERING

OM UNDERSÖKNINGEN

RESULTAT

BAKGRUNDSDATA

SUMMERING

Kännedomen om främmande invasiva arter har ökat: Andelen som svarat att de känner till att invasiva arter finns är 71 %. Vid nollmätningen låg kännedomen på 50 %. Kännedomen är högre bland dem som har natur-, växt- eller djurrelaterade yrken eller intressen, men även bland män.

Många vet också vad problemet med invasiva främmande arter är: Totalt 8 av 10 av dem som känner till att invasiva främmande arter finns, menar att de också känner till vad problemet med dem är. Här har ingen större förändring skett jämfört med nollmätningen. Det respondenterna framför allt uppger vara problemet är att de invasiva främmande arterna påverkar den naturliga floran och faunan negativt.

Lupin, loka och mårddhund är de vanligaste arterna att känna till: Av dem som känner till att invasiva främmande arter finns, är det ungefär 6 av 10 som också kan nämna en invasiv främmande art. De vanligaste arterna att känna till är lupin, jätteloka och mårddhund. Andelen som svarar att de inte kan nämna en invasiv art har ökat jämfört med nollmätningen, från 25 % i nollmätningen till 37 % i den uppföljande mätningen. Vilka arter man känner till varierar något mellan regionerna - exempelvis är det vanligare att svara mårddhund bland boende i Övre Norrland.

De som har sökt information om invasiva främmande arter har gjort det via internet/Google: Nästan 2 av 10 av dem som känner till att invasiva främmande arter finns, har sökt information. Detta har gjorts främst via internet/Google. Utfallet påminner om resultatet i nollmätningen.

Nästan hälften svarar att de känner till hur de kan undvika spridning: Totalt 44 % av dem som känner till att invasiva främmande arter finns, svarar att de känner till hur de kan undvika att sprida dem. Utfallet var detsamma vid nollmätningen. Kännedomen är högre bland äldre (61-74 år) samt bland personer med natur-, växt- och djurrelaterade intressen. Det respondenterna menar att de kan göra är främst olika bekämpande åtgärder, att slänga avfallet rätt och att undvika att plantera denna typ av arter.

Nästan 4 av 10 vet vad de ska göra med en invasiv främmande art: Totalt 37 % av dem som känner till att invasiva främmande arter finns, svarar att de vet vad de ska göra om de hittar en. Det de nämner är bland annat att de ska anmäla eller rapportera det till kommunen, Länsstyrelsen, Naturvårdsverket eller annan myndighet, eller olika former av bekämpande åtgärder. Äldre och personer med natur-, växt- och djurrelaterade intressen svarar i större utsträckning än övriga att de har denna kunskap.

Merparten har varken rapporterat eller vidtagit åtgärder: Totalt 72 % av dem som känner till att invasiva främmande arter finns, svarar att de varken har rapporterat observation, gjort förebyggande åtgärder eller åtgärder för att ta bort en befintlig invasiv främmande art. Detta innebär även att 28 % har gjort en eller flera av dessa aktiviteter - där det vanligaste är att ha vidtagit åtgärder för att ta bort en invasiv främmande art.

HJÄLPT KÄNNEDOM

Nästan 7 av 10 känner till att det är förbjudet att sprida invasiva främmande arter: Totalt 67 % av samtliga svarar att de känner till att det är förbjudet att sprida invasiva främmande arter, när de får invasiva främmande arter förklarar för sig. Motsvarande siffra vid nollmätningen var 51 %. Kännedomen är högre bland dem som har natur-, växt- eller djurrelaterade yrken eller intressen, men även bland män. Frågan ställdes till samtliga 1000 respondenter, tillsammans med en förklaring till vad invasiva främmande arter är.

En majoritet har under de tre senaste åren inte gjort någon aktivitet som kan ha riskerat att sprida invasiva främmande arter: Respondenterna presenterades för en lista med aktiviteter som kan medföra risk för spridning av invasiva främmande arter, tillsammans med en möjlighet att beskriva andra aktiviteter som kan ha spridit en sådan art. En majoritet, 83 %, svarar att de inte gjort någon av riskaktiviteterna. De vanligaste riskaktiviteterna är att ha lämnat trädgårdsavfall i naturen eller att ta med frön eller växter hem från en utlandsresa. Generellt har personer 18-29 år samt personer som har natur-, växt- och djurrelaterade yrken, gjort aktiviteterna i större utsträckning än övriga.

8 av 10 tycker att det är viktigt att det finns regler: Totalt 80 % anser att det är ganska eller mycket viktigt att det finns regler för att minska spridningen av invasiva främmande arter. Anledningen är främst att skydda den naturliga floran och faunan. Ingen större förändring har skett jämfört med nollmätningen.

ATT TÄNKA PÅ I KOMMUNIKATIONEN FRAMÖVER

Nuvarande kanaler och aktiviteter fungerar bra: Målet att öka kännedom/medvetande om invasiva främmande arter har uppnåtts. Kanaler och kommunikationsaktiviteter verkar ha fungerat fint och det är lämpligt att fortsätta att arbeta i de redan upparbetade kanalerna.

Större fokus på vägledning och information: Fler känner nu till att invasiva främmande arter finns, och att det är förbjudet att sprida dem, men flertalet av respondenterna kan inte nämna någon specifik art. En rekommendation är därför att lägga mer kraft på vägledning och information, speciellt om vilka invasiva främmande arter som är vanliga och hur du minskar spridningen. Vidare ser vi i undersökningen flera exempel på personer som i fritextsvaren efterfrågar mer information och en önskan om att allmänhetens medvetenhet om invasiva främmande arter ökar, vilket också tyder på att mer information är välkommen.

SEO – viktigt att hamna högt på Google: Majoriteten av dem som söker information om invasiva främmande arter använder internet – ofta Google. För att personer som googlar lätt ska hitta rätt information är det viktigt att lägga in rätt sökord till hemsidorna som informerar om invasiva främmande arter – det vill säga arbeta med SEO (Search Engine Optimization).

Nytt trädgårdsintresse i Sverige – fönster för breda kanaler: I och med att vi lever i en tid av pandemi, då många intressen/hobbys har satts på paus, där en stor andel människor i Sverige nu arbetar hemifrån, och flera är permitterade, har trädgårdsintresset skjutit i höjden. Det ger ett fönster att nå ut till fler människor som kan vara mottagliga för information om invasiva främmande arter. Både på morgon-TV och i rikstäckande tidningar ges trädgårdstips – detta är kanaler som kommunikationen skulle kunna nå ut genom.

Nya digitala kanaler: 2020 är ett år utan fysiska träffar. Det kommer därför vara svårt att nå ut via konferenser och mässor. Det blir nu viktigt att få ut informationen via externa hemsidor och nyhetsbrev.

Eventuellt fokus på prioriterad målgrupp: Två något förvånande resultat är att respondenter med natur-, växt- och djurrelaterade yrken i *lägre* utsträckning kan nämna en invasiv art samt att de i *lägre* utsträckning tycker att regler kring spridning av invasiva arter är viktiga. För att dra slutsatser kring framtida kommunikation till målgruppen skulle en djupare fokusering kring gruppen vara bra.

SUMMERING

OM UNDERSÖKNINGEN

RESPONDENTERNA

RESULTAT

OM UNDERSÖKNINGEN

- METOD:** Webbenkäter via slumpmässigt rekryterad panel (PFM Research).
- MÅLGRUPP:** Den svenska allmänheten, 18 år +.
- ANTAL SVARANDE:** 1 608. 1 000 personer som är representativa för Sverige som helhet, därefter har varje region (NUTS2) fyllts på för att tillförlitliga resultat ska kunna presenteras per region (minst 200 svarande per region). Antal svarande vid nollmätningen var 1 000.
- TIDPUNKT:** April-maj 2020.
- BESTÄLLARE:** Naturvårdsverket.
- UTFÖRARE:** Gullers Grupp.
- INFORMATION:** Skillnader utifrån ålder/kön etc. presenteras främst i de fall skillnaderna är signifikanta (95 %-ig nivå).
- Med ett underlag på 1 000 respondenter gäller en maximal felmarginal på ca +/-3 %.
Motsvarande felmarginal med 200 svarande är ca +/- 7 %.

SUMMERING

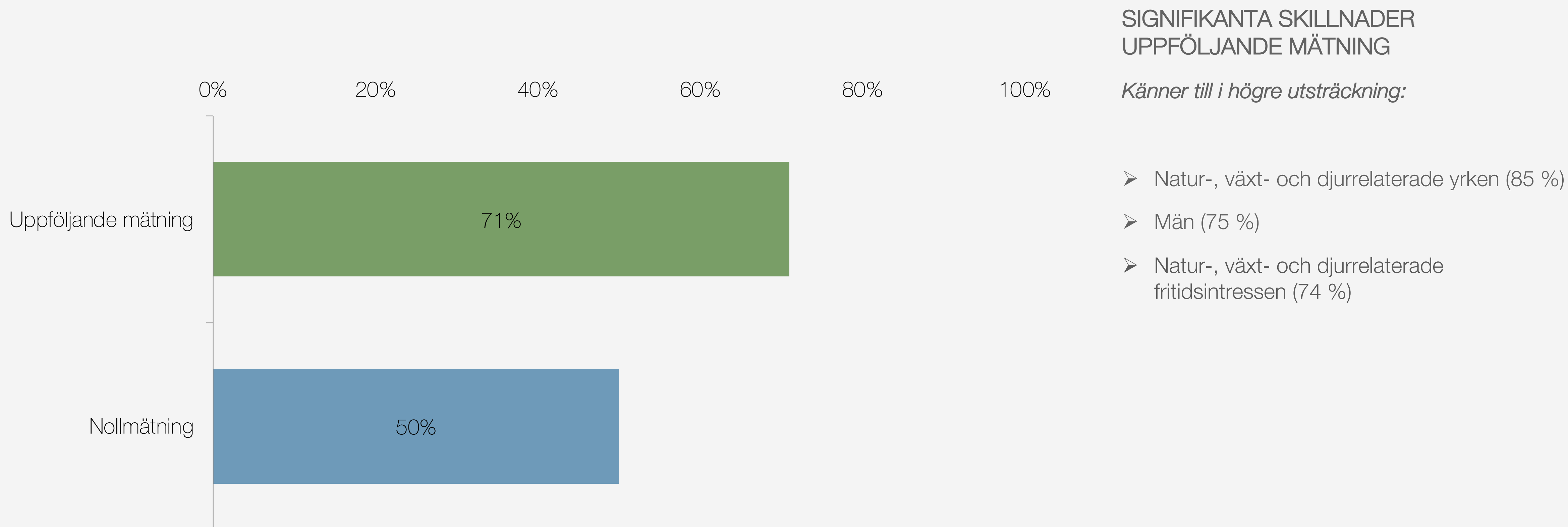
OM UNDERSÖKNINGEN

RESPONDENTERNA

RESULTAT

RESULTAT

Kännedomen om främmande invasiva arter har ökat

Fakta

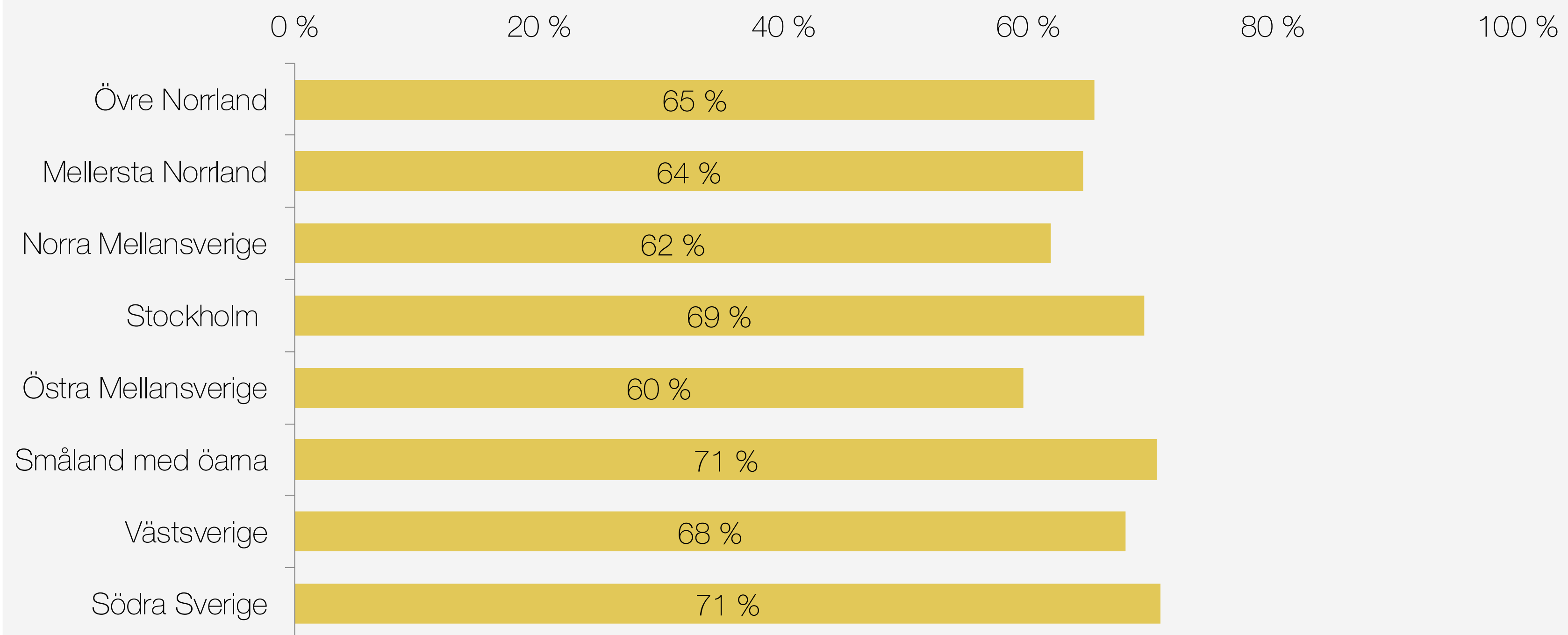
Fullständig fråga:

Känner du till att det finns invasiva främmande arter?

Övrig information:

Procentsatserna motsvarar andel som svarat "Ja". Antal svarande (uppföljande mätning): 1000.

Kännedom om främmande invasiva arter i regionerna

Andel som svarar att de känner till att invasiva främmande arter finns varierar i regionerna mellan 60 och 71 %.

Fakta

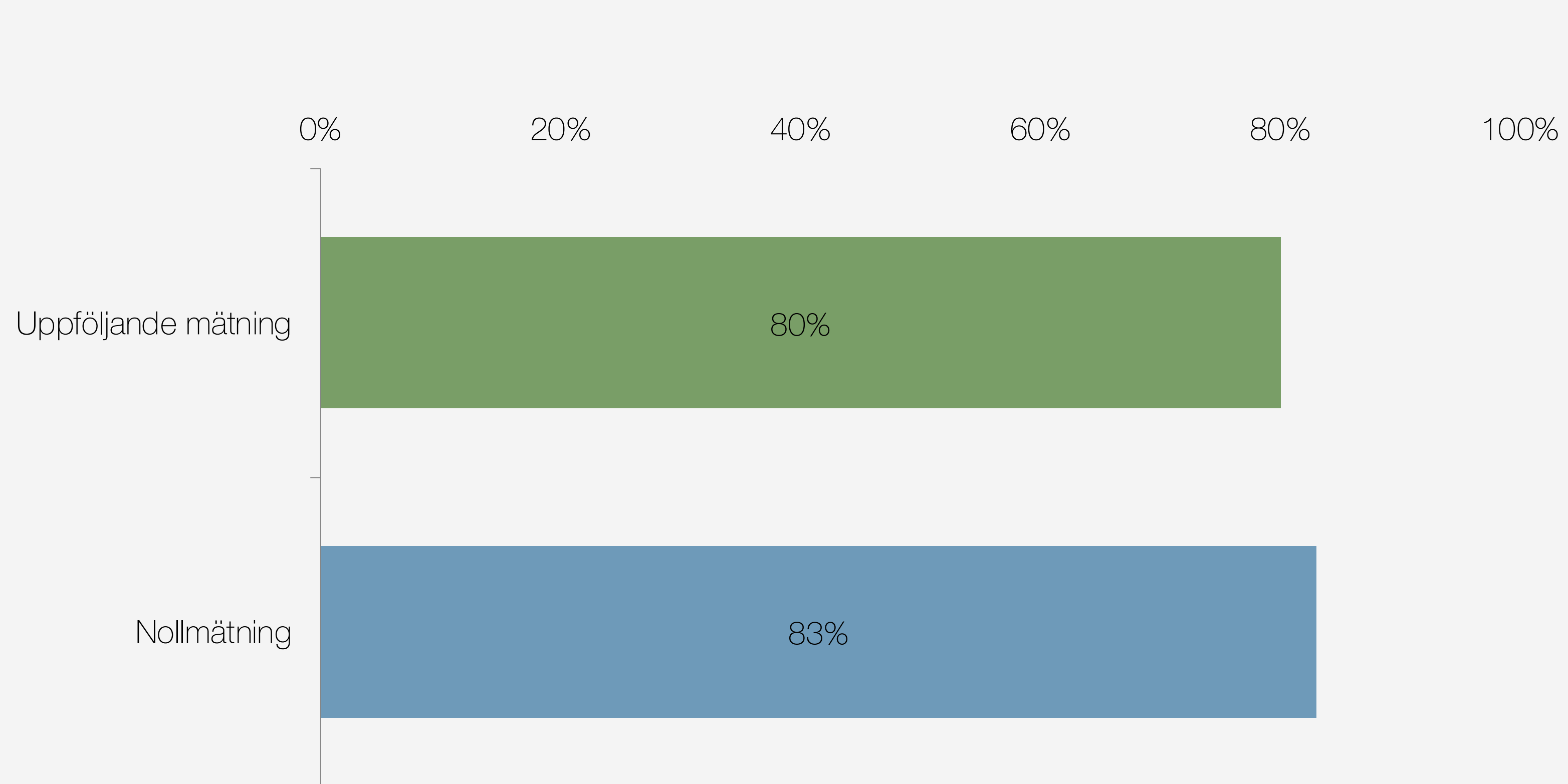
Fullständig fråga:

Känner du till att det finns invasiva främmande arter?

Övrig information:

Envalsfråga. Procentsatserna motsvarar andel som svarat "Ja". Antal svarande: 200 per region (208 i Stockholm).

8 av 10 svarar att de känner till vad problemet är

SIGNIFIKANTA SKILLNADER UPPFÖLJANDE MÄTNING

Känner till i högre utsträckning:

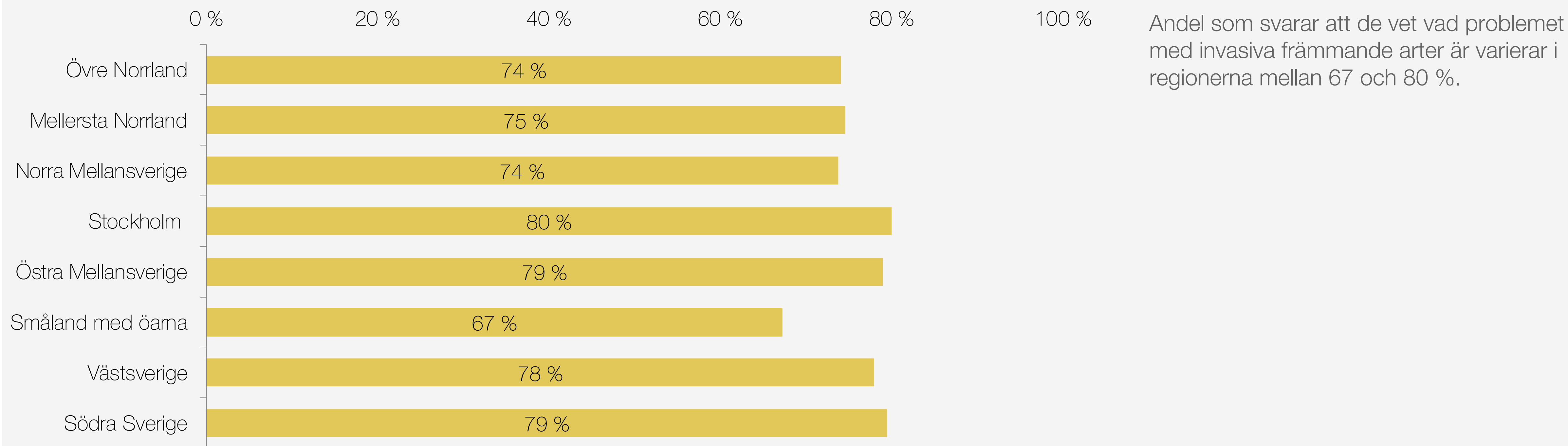
- Personer 61-74 år (88 %)
- Natur-, växt- och djurrelaterade yrken (84 %)

Fakta

Fullständig fråga: *Vet du vad problemet är med invasiva främmande arter?*

Övrig information: Envalsfråga. Procentsatserna motsvarar andel som svarat "Ja". Antal svarande (uppföljande mätning): 705 (de som känner till att det finns invasiva främmande arter).

Kännedom om problemet med invasiva främmande arter i regionerna

Fakta

Fullständig fråga: *Vet du vad problemet är med invasiva främmande arter?*

Övrig information: Envalsfråga. Procentsatserna motsvarar andel som svarat "Ja". Antal svarande: 119-144 (de som känner till att det finns invasiva främmande arter).

Invasiva främmande arter påverkar flora och fauna negativt

De respondenter som känner till att det finns invasiva arter och som svarar att de vet vad problemet med dessa arter är, ombads även att beskriva vilka problem de känner till.

Liksom vid nollmätningen kan ur svaren utläsas att majoriteten av de respondenter som uppgett att de känner till problemet med invasiva främmande arter, också helt eller till viss del kan beskriva vad problematiken är.

De flesta svaren syftar, med olika uttryck, på att invasiva främmande arter är arter som skapar problem eftersom de på olika sätt påverkar flora och fauna negativt och kan sprida sig snabbt i naturen. Det handlar bland annat om att de kan utgöra hot mot inhemska arter, störa ekosystem och ha negativ inverkan på biologisk mångfald.

De inte har några 'fiender' och att de kan vara ett hot mot naturligt förekommande arter.

Hot mot biologisk mångfald, stora negativa effekter på jord- och skogsbruk samt människors och djurs hälsa.

Svårt att begränsa utbredningen samt att de påverkar/ minskar inhemska arter.

Tränger ut inhemska arter samt stör balansen i ekosystemet.

Fakta

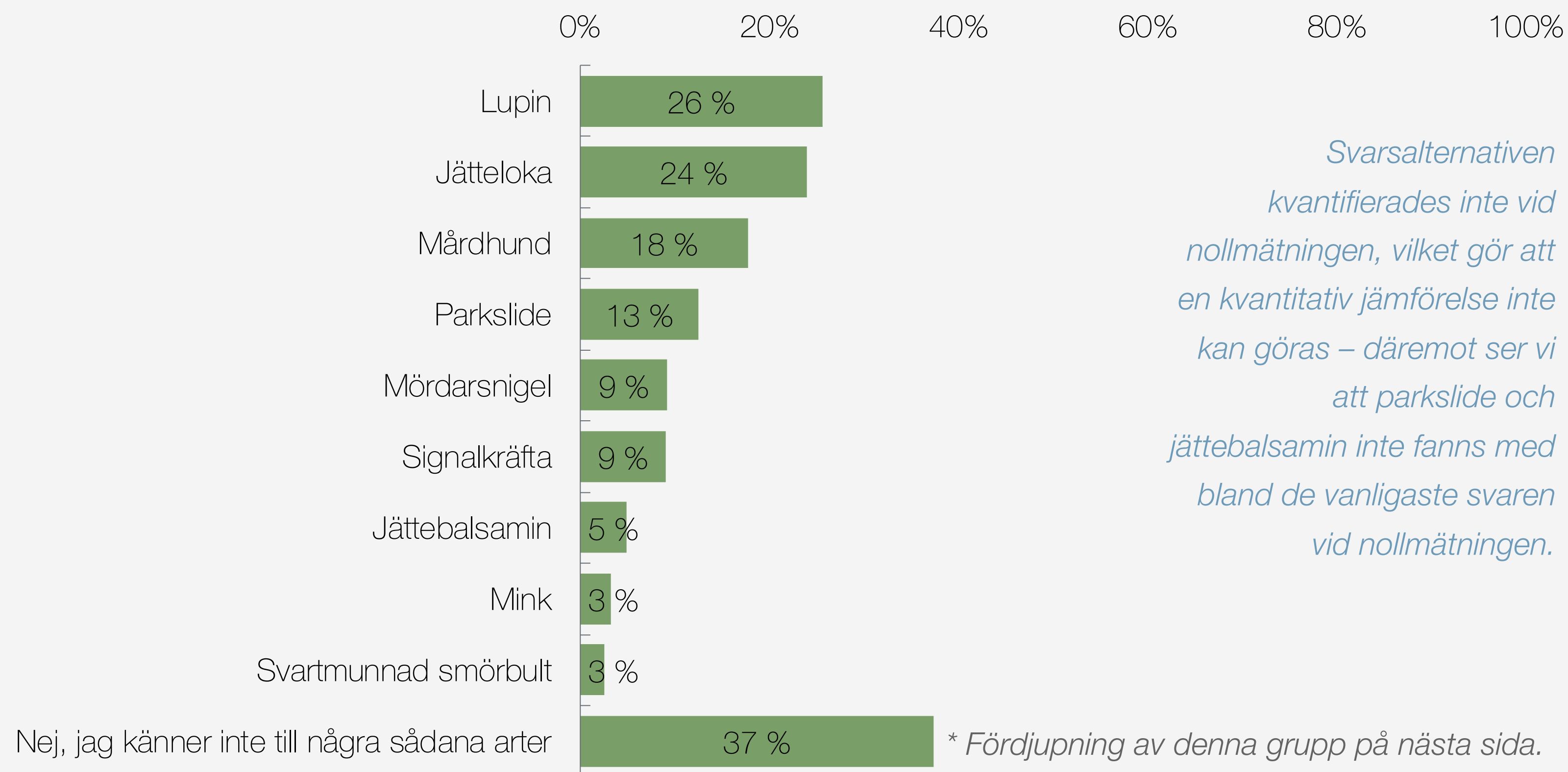

Fullständig fråga: *Vet du vad problemet är med invasiva främmande arter? Svar: Ja, problemen jag känner till är...*

Övrig information: Öppen fråga. Bas: 1066 (de som känner till att det finns invasiva främmande arter).

Lupin, loka och mårdhund är de vanligaste arterna att känna till

SIGNIFIKANTA SKILLNADER UPPFÖLJANDE MÄTNING *

Svarar LUPIN i högre utsträckning:

- Personer 61-74 år (35 %)
- Kvinnor (32 %)

Svarar JÄTTELOKA i högre utsträckning:

- Personer 61-74 år (46 %)
- Natur-, växt- och djurrelaterade fritidsintressen (26 %)

Svarar MÅRDHUND i högre utsträckning:

- Personer 61-74 år (25 %)
- Män (22 %)

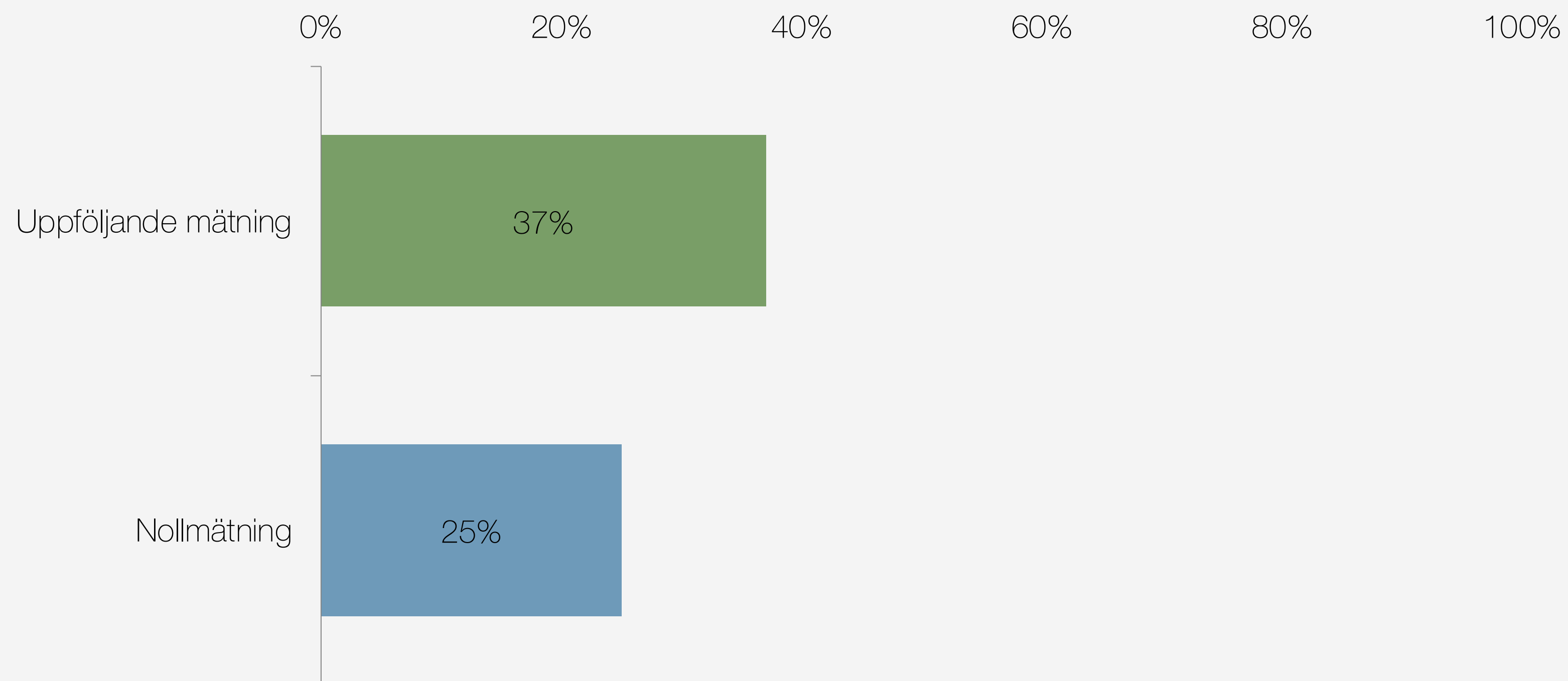
* Enbart signifikanta skillnader för de tre vanligaste svarsalternativen presenteras.

Fakta

Fullständig fråga: Kan du nämna en eller flera invasiva främmande arter?

Övrig information: Öppen fråga. Fritextsvaren har matchats mot en på förhand upprättad lista. De svarsalternativ som färre än 3 % svarat visas ej i diagrammet. Antal svarande: 705 (de som känner till att det finns invasiva främmande arter).

De som inte kan nämna specifika arter – nästan 4 av 10

SIGNIFIKANTA SKILLNADER UPPFÖLJANDE MÄTNING

Svarar i högre utsträckning att de inte känner till några sådana arter:

- Personer 18-29 år (66 %)
- Natur-, växt- och djurrelaterade yrken (52 %)

Fakta

Fullständig fråga: *Kan du nämna en eller flera invasiva främmande arter?*

Övrig information: Öppen fråga. Möjlighet fanns att kryssa för "Nej, jag känner inte till några sådana arter". Procentsatserna motsvarar andel som kryssat för detta svarsalternativ. Antal svarande (uppföljande mätning): 705 (de som känner till att det finns invasiva främmande arter).

Invasiva främmande arter man känner till – Topp tre i varje region

Övre Norrland:

1. Mårdhund (40 %)
2. Lupin (32 %)
3. Jätteloka (14 %)

Mellersta Norrland:

1. Lupin (39 %)
2. Mårdhund (24 %)
3. Jätteloka (16 %)

Norra Mellansverige:

1. Lupin (39 %)
2. Jätteloka (20 %)
3. Parkslide (11 %)

Stockholm:

1. Lupin (20 %)
2. Jätteloka (20 %)
3. Mårdhund (18 %)

Östra Mellansverige:

1. Lupin (28 %)
2. Jätteloka (26 %)
3. Mårdhund (18 %)

Småland med öarna:

1. Jätteloka (24 %)
2. Mårdhund (14 %)
3. Lupin (12 %)

Västsverige:

1. Jätteloka (21 %)
2. Lupin (18 %)
3. Mårdhund (14 %)

Södra Sverige:

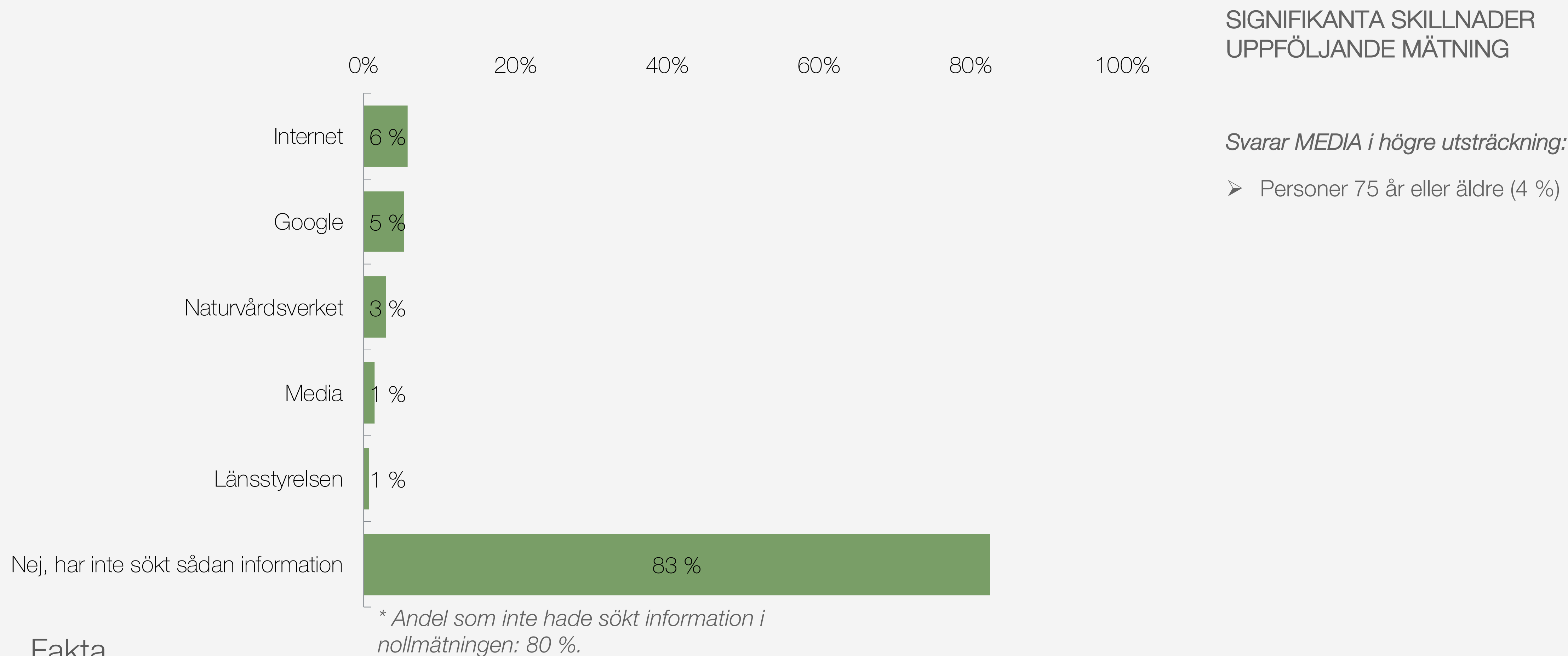
1. Jätteloka (30 %)
2. Lupin (19 %)
3. Parkslide (17 %)

Fakta

Fullständig fråga: *Kan du nämna en eller flera invasiva främmande arter?*

Övrig information: Öppen fråga. Fritextsvaren har matchats mot en på förhand upprättad lista. Antal svarande: 119-144 (de som känner till att det finns invasiva främmande arter).

De som sökt information har gjort det på internet/via Google

Fakta

Fullständig fråga: *Har du sökt information om invasiva främmande arter?*

Övrig information: Öppen fråga. Fritextsvaren har matchats mot en på förhand upprättad lista. De svarsalternativ som färre än 1 % svarat visas ej i diagrammet. Antal svarande: 705 (de som känner till att det finns invasiva främmande arter).

Informationskällor – Topp tre i varje region

Övre Norrland:

1. Google (4 %)
2. Internet (4 %)
3. Naturvårdsverket (2 %)

Mellersta Norrland:

1. Google (6 %)
2. Naturvårdsverket (5 %)
3. Internet (3 %)

Norra Mellansverige:

1. Internet (4 %)
2. Media (4 %)
3. Google (3 %)

Stockholm:

1. Internet (5 %)
2. Google (4 %)
3. Naturvårdsverket (2 %)

Östra Mellansverige:

1. Internet (6 %)
2. Google (5 %)
3. Naturvårdsverket (2 %)

Småland med öarna:

1. Google (5 %)
2. Naturvårdsverket (3 %)
3. Internet (2 %)

Västsverige:

1. Google (8 %)
2. Internet (6 %)
3. Naturvårdsverket (5 %)

Södra Sverige:

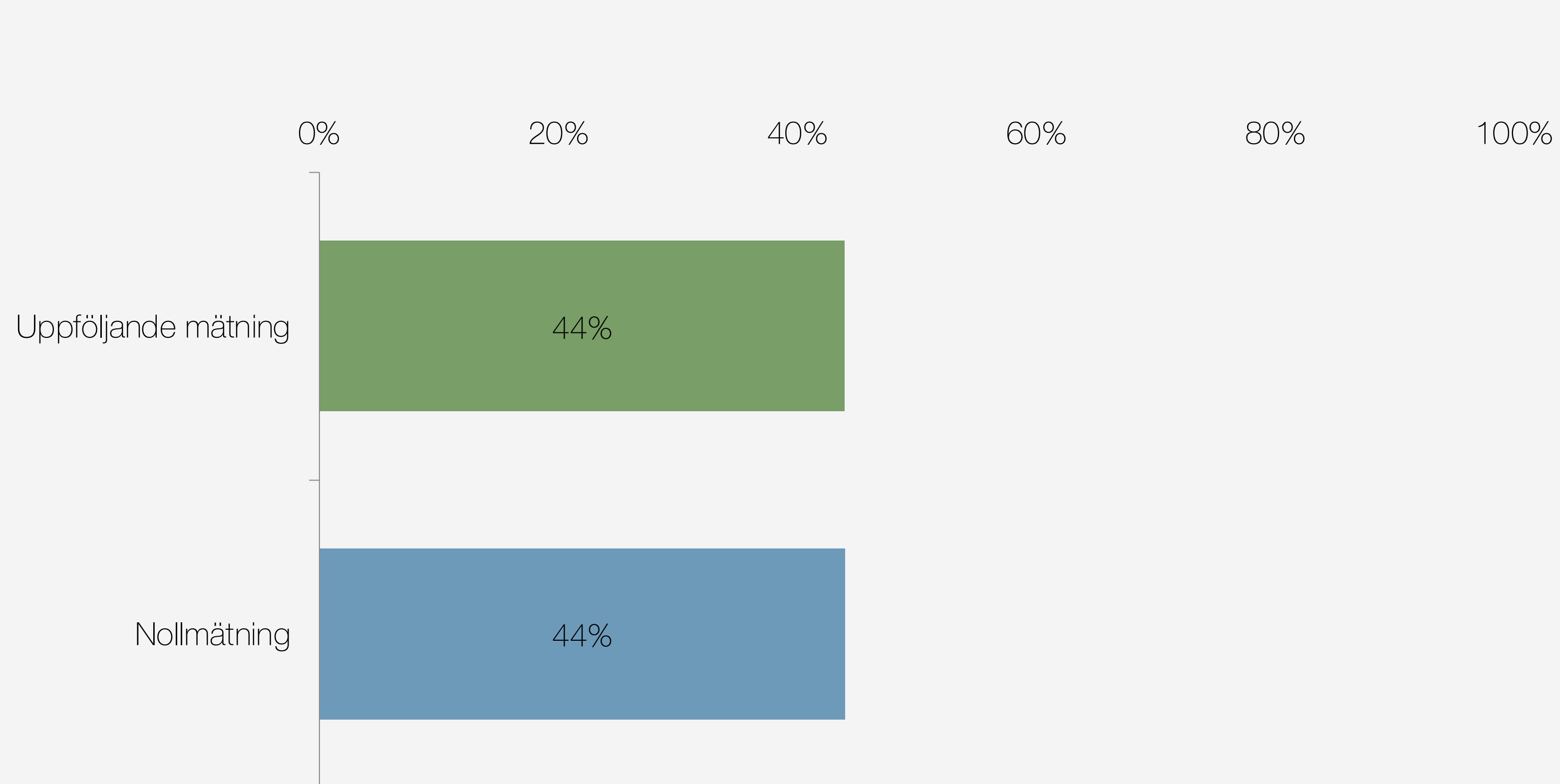
1. Google (9 %)
2. Internet (6 %)
3. Naturvårdsverket (6 %)

Fakta

Fullständig fråga: *Har du sökt information om invasiva främmande arter?*

Övrig information: Öppen fråga. Fritextsvaren har matchats mot en på förhand upprättad lista. Antal svarande: 119-144 (de som känner till att det finns invasiva främmande arter).

Nästan hälften svarar att de känner till hur de kan undvika spridning

SIGNIFIKANTA SKILLNADER
UPPFÖLJANDE MÄTNING

Känner till i högre utsträckning:

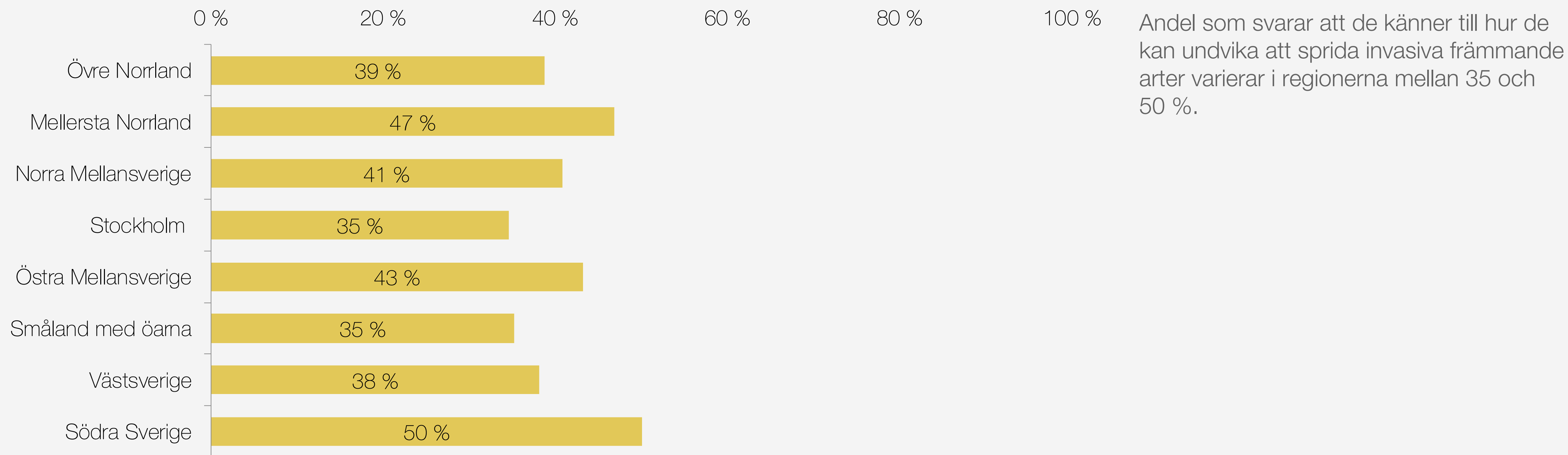
- Personer 61-74 år (65 %)
- Natur-, växt- och djurrelaterade fritidsintressen (48 %)

Fakta

Fullständig fråga: *Känner du till hur du kan undvika att sprida invasiva främmande arter?*

Övrig information: Envalsfråga. Procentsatserna motsvarar andel som svarat "Ja". Antal svarande (uppföljande mätning): 705 (de som känner till att det finns invasiva främmande arter).

Regionvis kännedom om att undvika spridning

Fakta

Fullständig fråga: *Känner du till hur du kan undvika att sprida invasiva främmande arter?*

Övrig information: Envalsfråga. Procentsatserna motsvarar andel som svarat "Ja". Antal svarande: 119-144 (de som känner till att det finns invasiva främmande arter).

Att undvika spridning – bekämpa, släng rätt och plantera inte

De respondenter som känner till att det finns invasiva arter och som svarar att de känner till hur de kan undvika att sprida dem, ombads även att beskriva vad de känner till att de kan göra.

Svaren fokuserar främst på olika former av bekämpande åtgärder (gräva upp/bränna/döda etc), att slänga invasiva främmande arter på rätt sätt, att undvika att plantera arterna eller att undvika att få med sig främmande arter från andra länder.

Flera nämner också att de kan undvika spridning genom att rapportera förekomst av invasiva arter – här finns några olika bud kring vart man ska vända sig men exempel på svar är kommunen, Naturvårdsverket och Länsstyrelsen.

Inte lägga det i komposten utan lägga det bland brännbart avfall på en återvinningscentral.

inte ta med växter, frön och olika djur med sig från utlandsresor.

Tänka på trädgårdsavfall... undvika en rad saker som bidrar till utspridning. Tvätta båten om du ska sjösätta i nytt vatten mm.

Undvika växterna, bekämpa dem på rätt sätt så arter inte sprids mer.

Man kan rapportera in om man ser invasiva främmande arter. Osäker vart, till länsstyrelsen kanske.

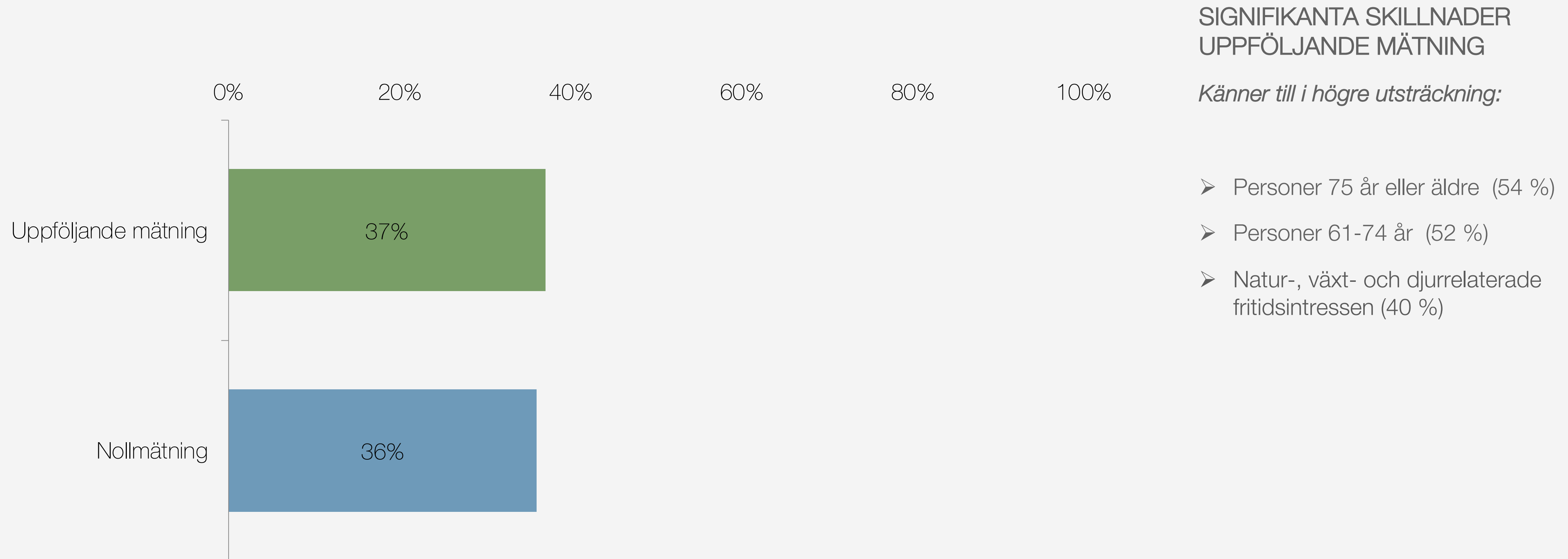

Fakta

Fullständig fråga: *Känner du till hur du kan undvika att sprida invasiva främmande arter? Svar: Ja, jag känner till att man kan undvika spridning genom att...*
 Övrig information: Öppen fråga. Antal svarande: 438 (de som känner till att det finns invasiva främmande arter och svarar att de känner till hur de kan undvika spridning).

Nästan 4 av 10 vet vad de ska göra med en invasiv främmande art

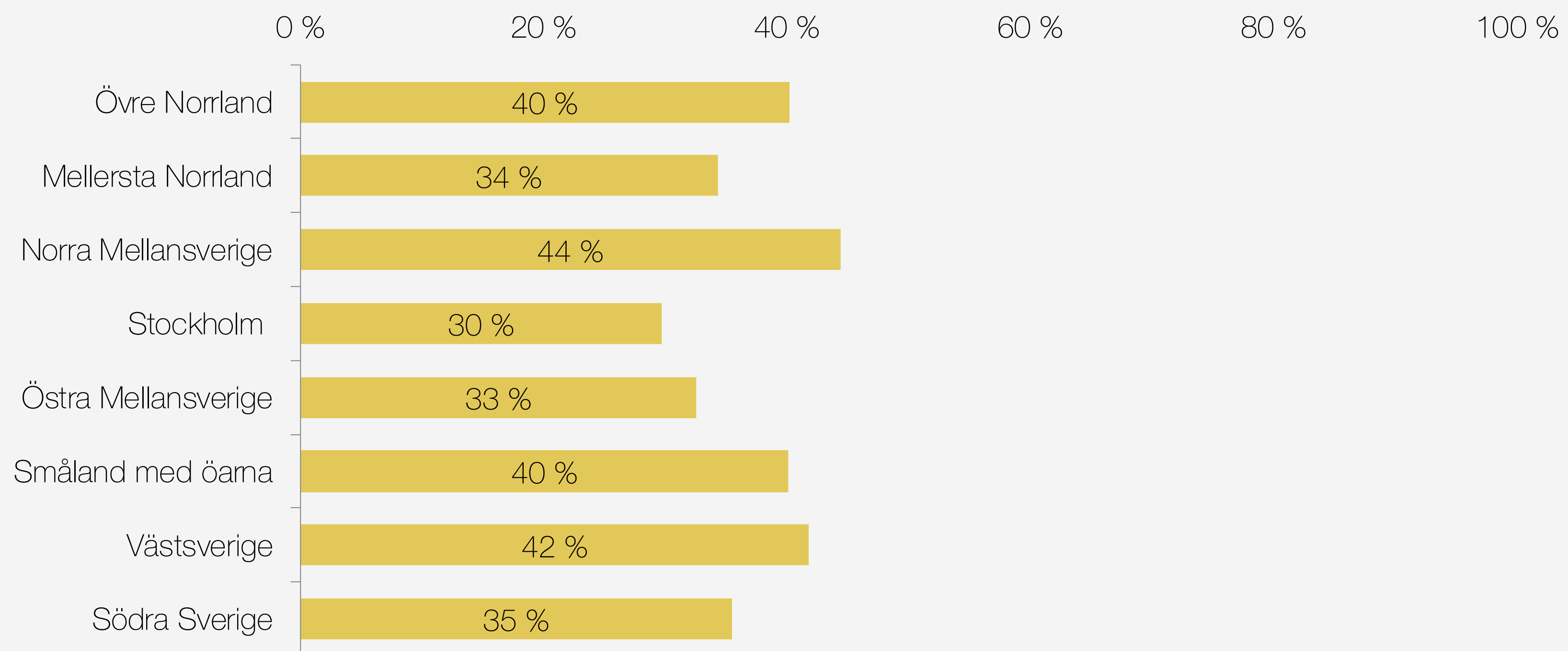

Fakta

Fullständig fråga: *Vet du vad du ska göra om du hittar en invasiv främmande art?*

Övrig information: Envalsfråga. Procentsatserna motsvarar andel som svarat "Ja". Antal svarande (uppföljande mätning): 705 (de som känner till att det finns invasiva främmande arter).

Agerande om en invasiv främmande art hittas – regionvis

Andel som svarar att de vet vad de ska göra om de hittar en invasiv främmande art varierar i regionerna mellan 30 och 44 %.

Fakta

Fullständig fråga: *Vet du vad du ska göra om du hittar en invasiv främmande art?*

Övrig information: Envalsfråga. Procentsatserna motsvarar andel som svarat "Ja". Antal svarande: 119-144 (de som känner till att det finns invasiva främmande arter).

Agerande om en invasiv främmande art hittas

De respondenter som känner till att det finns invasiva arter och som svarar att de vet vad de ska göra om de hittar en, ombads även att beskriva vad de ska göra.

Många respondenter uppger att de ska anmäla eller rapportera till kommunen, Länsstyrelsen, Naturvårdsverket eller annan myndighet. Vissa nämner Artportalen.

Många beskriver också olika former av bekämpande åtgärder (gräva upp/bränna/döda etc).

Anmäla det till någon instans, jag vet inte riktigt vilken, det beror väl på om det är en växt eller ett djur.

Förstöra den, ex. gräva upp, bränna upp, döda den.

Hittar jag på min tomt är jag skyldig att ta bort dem.

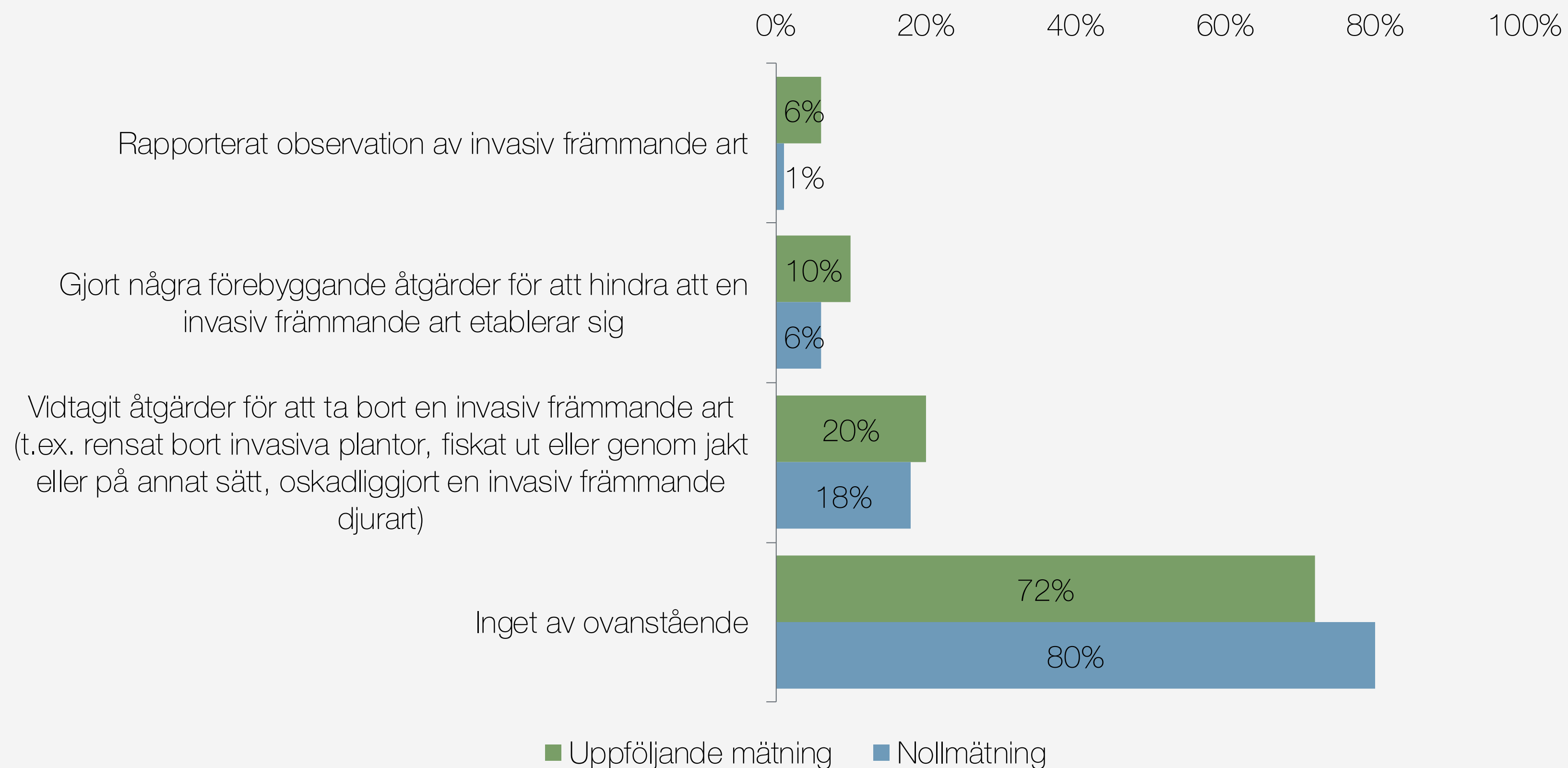
Fakta

Fullständig fråga: *Vet du vad du ska göra om du hittar en invasiv främmande art? Svar: Ja, nämligen...*

Övrig information: Öppen fråga. Antal svarande: 401 (de som känner till att det finns invasiva främmande arter och svarar att de känner till vad de ska göra om de hittar en invasiv främmande art).

Merparten har varken rapporterat eller vidtagit åtgärder

SIGNIFIKANTA SKILLNADER UPPFÖLJANDE MÄTNING

Svarar RAPPORTERAT... i högre utsträckning:

- Natur-, växt- och djurrelaterade yrken (20 %)
- Personer 18-29 år (12 %)

Svarar FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER... i högre utsträckning:

- Natur-, växt- och djurrelaterade yrken (34 %)
- Personer 18-29 år (21 %)

Svarar VIDTAGIT ÅTGÄRDER... i högre utsträckning:

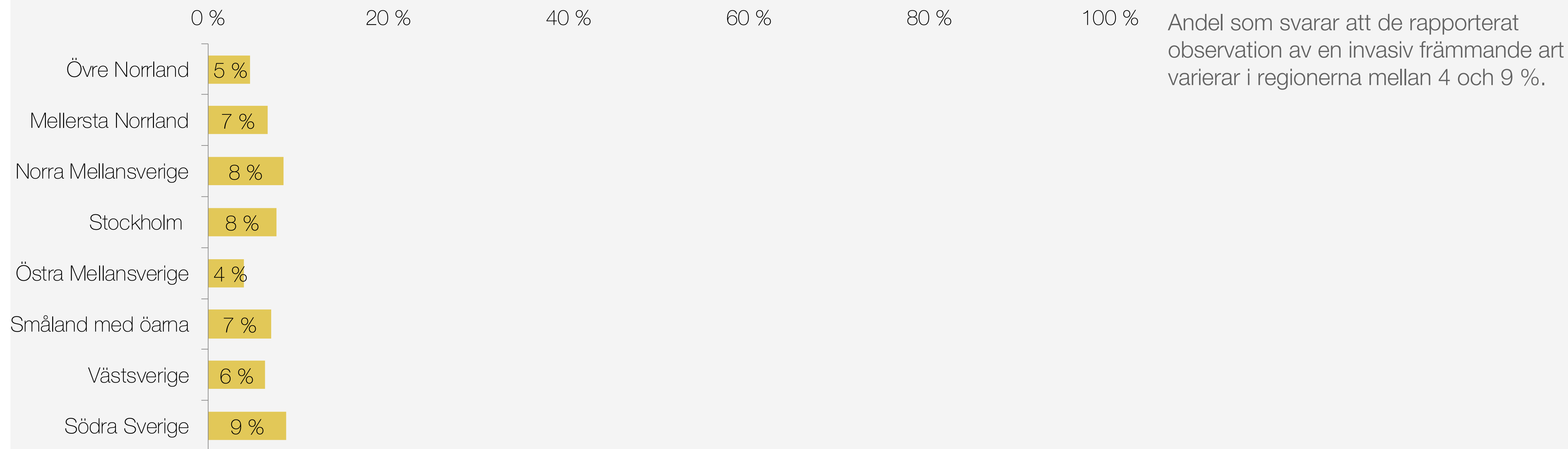
- Personer 75 år eller äldre (33 %)
- Personer 61-74 år (29 %)

Fakta

Fullständig fråga: *Har du själv under de senaste tre åren...*

Övrig information: Flervalsfråga. Antal svarande (uppföljande mätning): 705 (de som känner till att det finns invasiva främmande arter).

Rapporterat observation av invasiv främmande art – regionvis

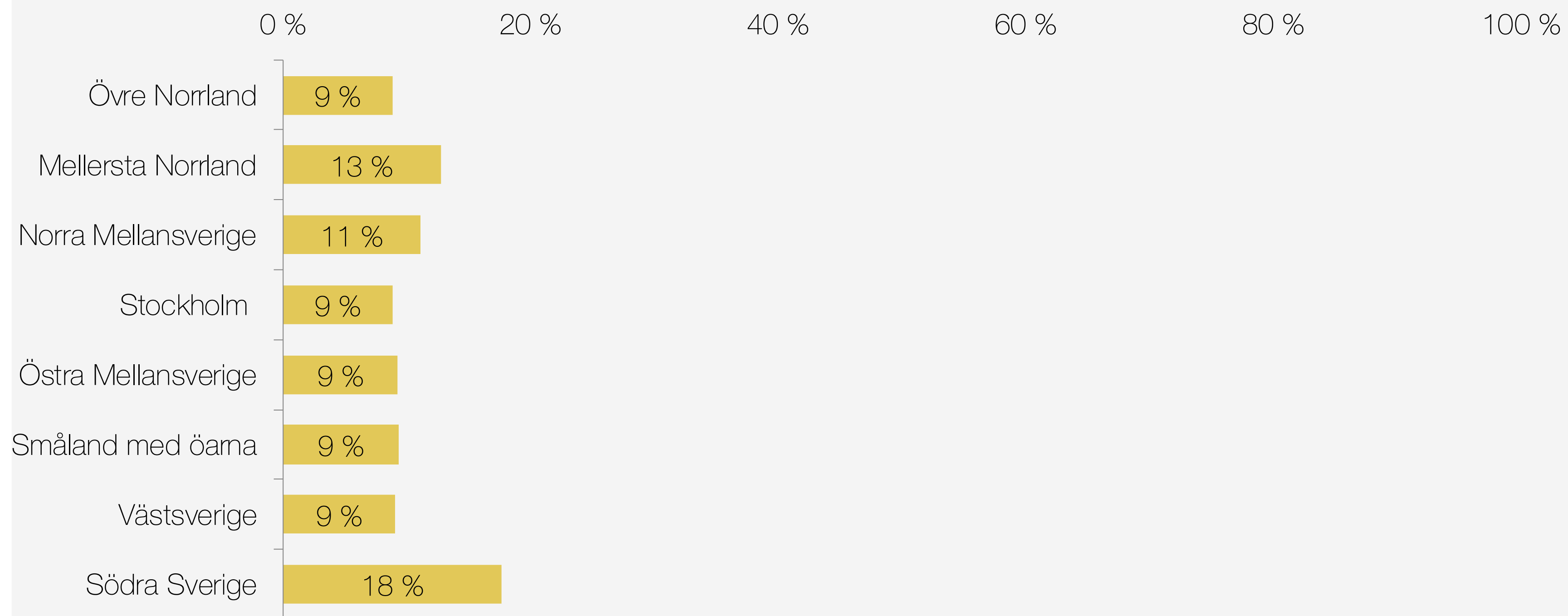

Fakta

Fullständig fråga: *Har du själv under de senaste tre åren...rapporterat observation av invasiv främmande art?*

Övrig information: Procentsatserna motsvarar andel som fyllt i ovan givet svarsalternativ. Antal svarande: 119-144 (de som känner till att det finns invasiva främmande arter).

Gjort några förebyggande åtgärder – regionvis

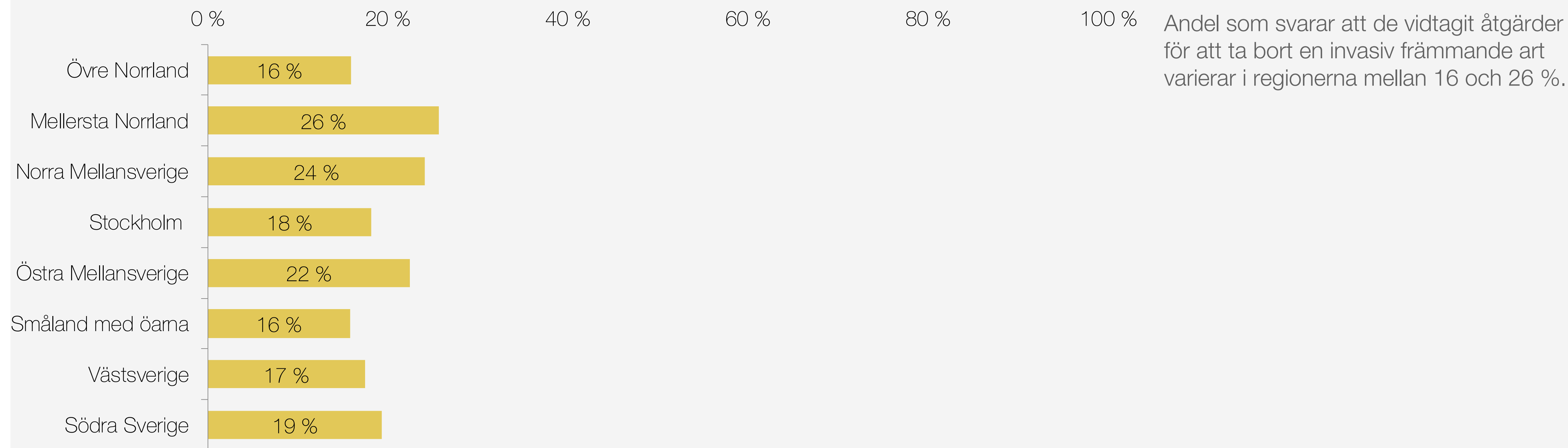

Andel som svarar att de gjort förebyggande åtgärder för att hindra att en invasiv främmande art etablerar sig, varierar i regionerna mellan 9 och 18 %.

Fakta

Fullständig fråga: *Har du själv under de senaste tre åren...gjort några förebyggande åtgärder för att hindra att en invasiv främmande art etablerar sig?*
Övrig information: Procentsatserna motsvarar andel som fyllt i ovan givet svarsalternativ. Antal svarande: 119-144 (de som känner till att det finns invasiva främmande arter).

Vidtagit åtgärder för att ta bort en invasiv främmande art – regionvis

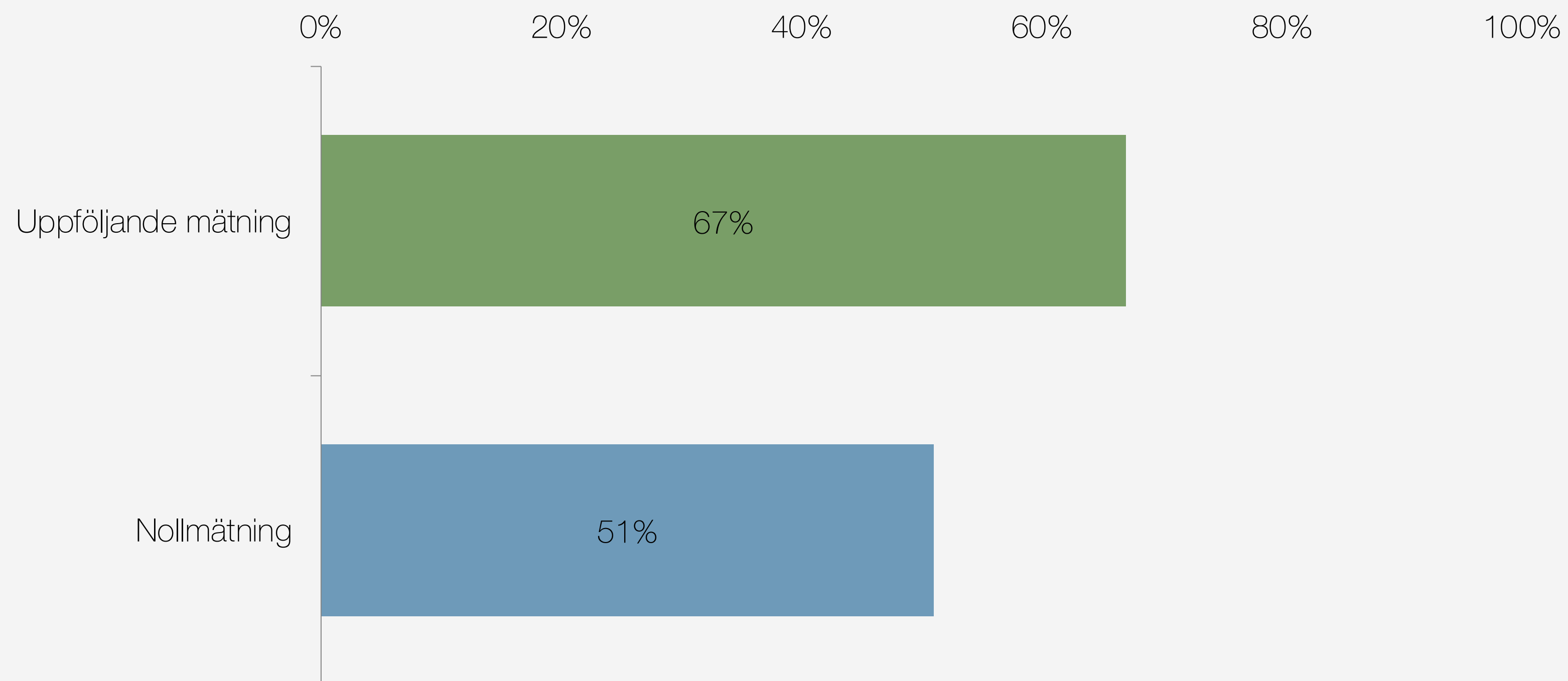

Fakta

Fullständig fråga: *Har du själv under de senaste tre åren... Vidtagit åtgärder för att ta bort en invasiv främmande art?*

Övrig information: Procentsatserna motsvarar andel som fyllt i ovan givet svarsalternativ. Antal svarande: 119-144 (de som känner till att det finns invasiva främmande arter).

Nästan 7 av 10 känner till att det är förbjudet att sprida

* Följande information gavs innan frågan ställdes: Invasiva främmande arter är arter som av människan flyttas från sin ursprungsmiljö till en ny miljö där de etablerar sig och sprider sig snabbt. De kan orsaka problem för andra växter och djur, skada ekosystem, skada människors hälsa och få ekonomiska konsekvenser för olika näringar och samhället. EU har pekat ut 66 invasiva främmande arter som omfattas av särskilda EU-regler, 21 av dem finns i Sverige idag (t ex bisam, gul skunkkalla, gudaträd, jättebalsamin, jätteloka, kabomba, mårdhund, sidenört, signalkräfta, smal vattenpest, tromsöloka och kinesisk ullhandskrabba).

SIGNIFIKANTA SKILLNADER UPPFÖLJANDE MÄTNING:

Känner till i högre utsträckning:

- Natur-, växt- och djurrelaterade yrken (83 %)
- Män (72 %)
- Natur-, växt- och djurrelaterade fritidsintressen (71 %)

Fakta

Fullständig fråga:

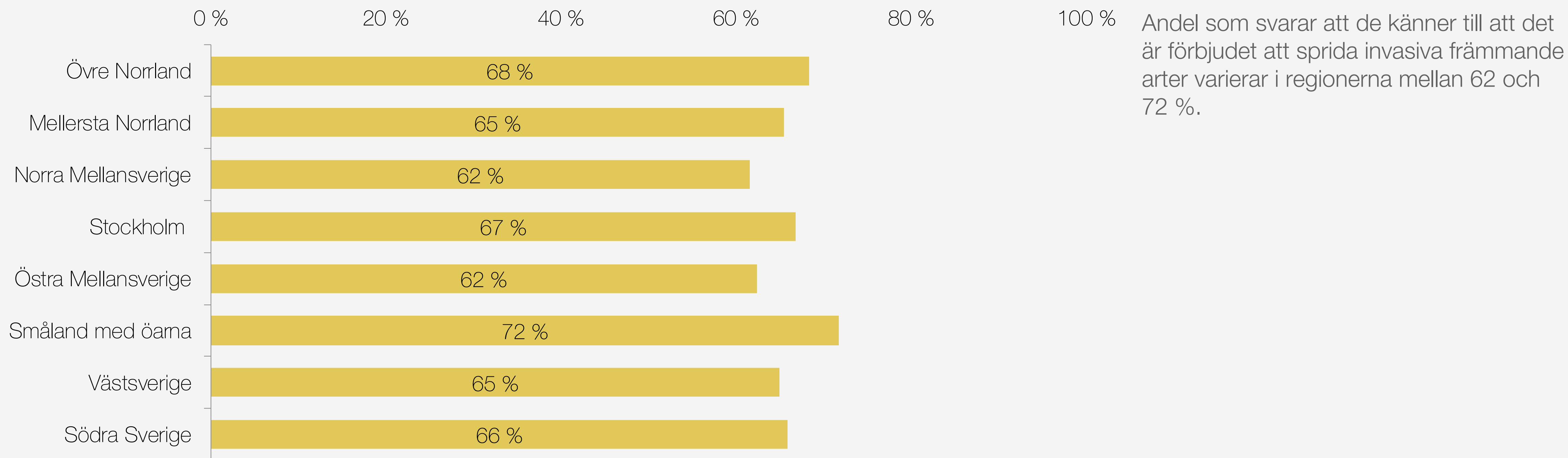
Känner du till att det är förbjudet att sprida invasiva främmande arter? *

Övrig information:

Envalsfråga. Procentsatserna motsvarar andel som svarat "Ja". Antal svarade (uppföljande mätning): 1000.

Kännedom om spridningsförbud i regionerna

Fakta

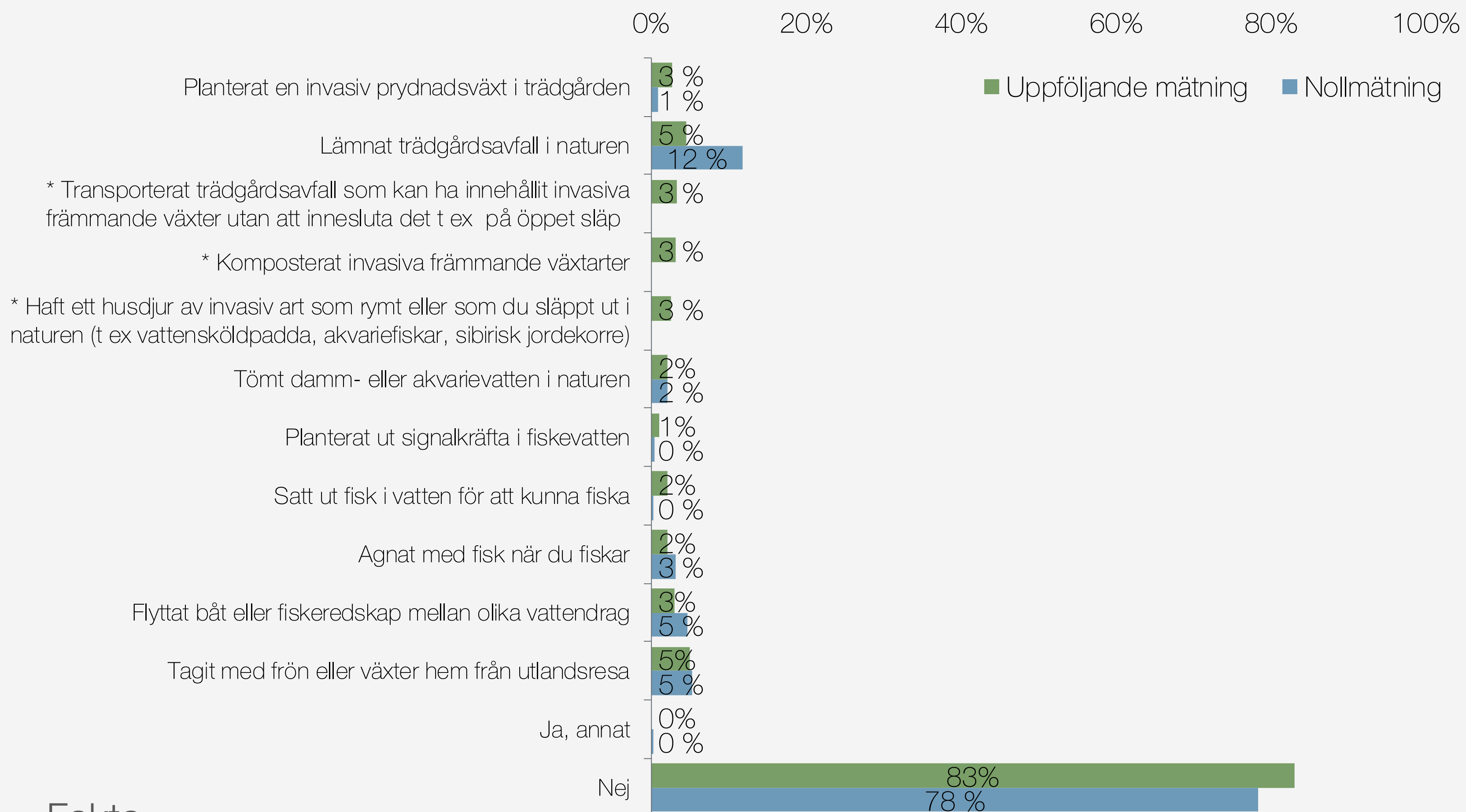
Fullständig fråga:

Känner du till att det är förbjudet att sprida invasiva främmande arter? *

Övrig information:

Envalsfråga. Procentsatserna motsvarar andel som svarat "Ja". Antal svarande: 200 per region (208 i Stockholm).

Merparten har inte gjort någon av de givna riskaktiviteterna

SIGNIFIKANTA SKILLNADER UPPFÖLJANDE MÄTNING:

Generellt har personer 18-29 år gjort aktiviteterna i större utsträckning än äldre – 27 % i åldersgruppen har gjort någon eller några av aktiviteterna. Personer i ålder 61-74 år svarar i större utsträckning än yngre att de inte gjort någon av aktiviteterna (91 % svarar nej).

Det är även tydligt att personer som har natur-, växt- och djurrelaterade yrken i större utsträckning än övriga har gjort någon av aktiviteterna – 48 % i gruppen har gjort någon eller några av aktiviteterna.

Fakta

Fullständig fråga: *Kan du själv under de senaste tre åren ha spridit invasiva främmande arter, genom att ha...?*

Övrig information: Flervalsfråga. Antal svarade (uppföljande mätning): 1000. Svartalternativ markerade med * är nya för den uppföljande mätningen.

Riskaktiviteter – Topp tre i varje region

- Övre Norrland:**
1. Lämnat trädgårdsavfall i naturen (6 %)
  2. Komposterat invasiva främmande växtarter (5 %)
  3. Planterat en invasiv växt i trädgården (4 %)

- Mellersta Norrland:**
1. Komposterat invasiva främmande växtarter (7 %)
  2. Satt ut fisk i vatten för att kunna fiska (7 %)
  3. Lämnat trädgårdsavfall i naturen (6 %)

- Norra Mellansverige:**
1. Lämnat trädgårdsavfall i naturen (8 %)
  2. Planterat en invasiv växt i trädgården (7 %)
  3. Komposterat invasiva främmande växtarter (6 %)

- Stockholm:**
1. Lämnat trädgårdsavfall i naturen (4 %)
  2. Tagit med frön eller växter hem från utlandsresa (4 %)
  3. Transporterat trädgårdsavfall... (3 %)

- Östra Mellansverige:**
1. Flyttat båt eller fiskeredskap mellan olika sjöar och vattendrag (6 %)
  2. Tagit med frön eller växter hem från utlandsresa (5 %)
  3. Haft ett husdjur av invasiv art... (4 %)

- Småland med öarna:**
1. Lämnat trädgårdsavfall i naturen (6 %)
  2. Haft ett husdjur av invasiv art... (5 %)
  3. Tagit med frön eller växter hem från utlandsresa (5 %)

- Västsverige:**
1. Lämnat trädgårdsavfall i naturen (4 %)
  2. Transporterat trädgårdsavfall... (4 %)
  3. Haft ett husdjur av invasiv art... (3 %)

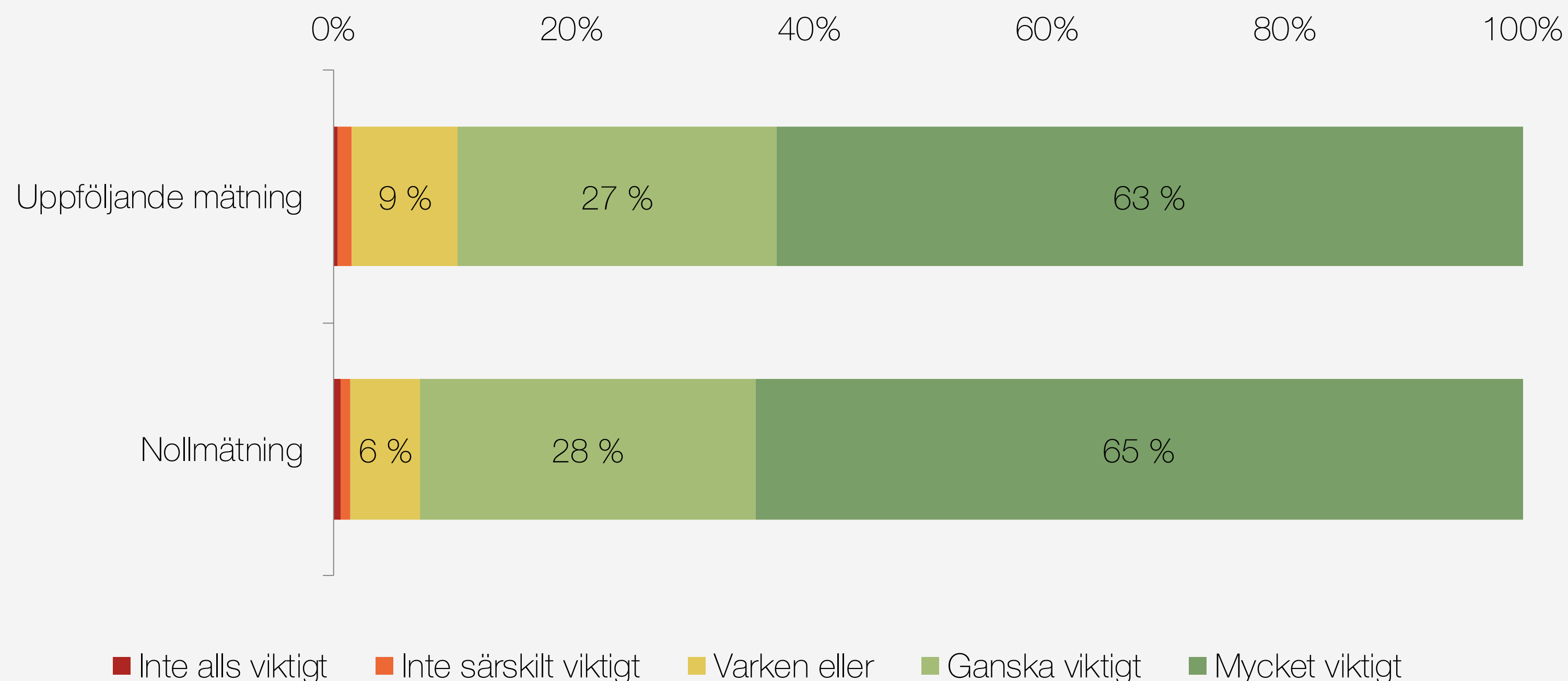
- Södra Sverige:**
1. Tagit med frön eller växter hem från utlandsresa (8 %)
  2. Transporterat trädgårdsavfall... (8 %)
  3. Planterat en invasiv växt i trädgården (4 %)

Fakta

Fullständig fråga: *Kan du själv under de senaste tre åren ha spridit invasiva främmande arter, genom att ha...?*

Övrig information: Procentsatserna motsvarar andel som fyllt i ovan givet svarsalternativ. Antal svarande: 200 per region (208 i Stockholm).

8 av 10 tycker att det är viktigt att det finns regler

SIGNIFIKANTA SKILLNADER UPPFÖLJANDE MÄTNING:

- Personer 18-29 år och personer med natur-, växt- och djurrelaterade yrken svarar i högre utsträckning att det *inte* är viktigt

Fakta

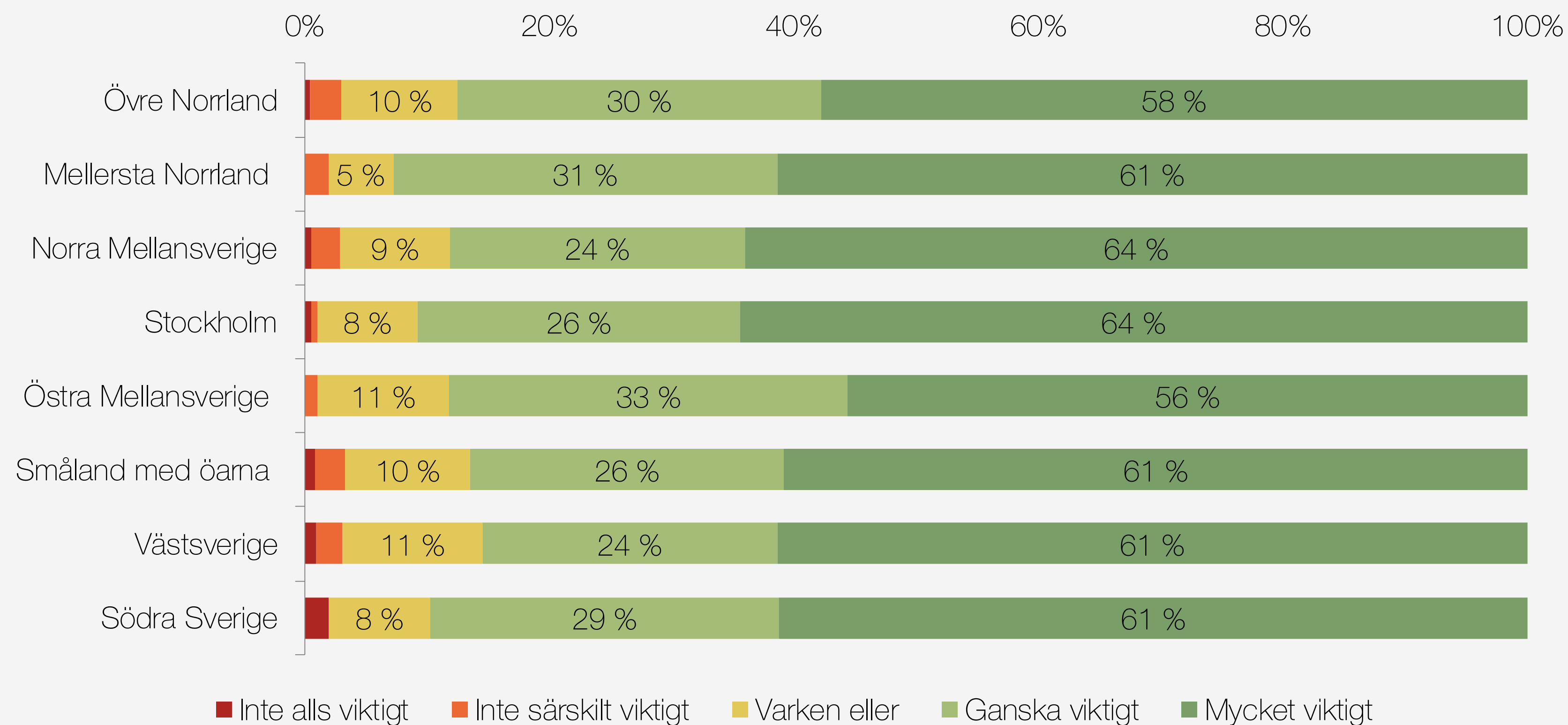
Fullständig fråga:

Hur viktigt anser du att det är att det finns regler för att minska och motverka spridningen av invasiva främmande arter?

Övrig information:

Envalsfråga. Procentsatser under 5 har av utrymmesskäl inte skrivits ut. Antal svarade (uppföljande mätning): 1000.

Samtliga regioner anser att det är viktigt

Fakta

Fullständig fråga:

Hur viktigt anser du att det är att det finns regler för att minska och motverka spridningen av invasiva arter?

Övrig information:

Envalsfråga. Procentsatser under 5 har av utrymmesskäl inte skrivits ut. Antal svarande: 200 per region (208 i Stockholm).

Regler är viktiga för att skydda vår natur

Respondenterna gavs även möjlighet att motivera varför de tycker att det är viktigt eller inte viktigt med regler kring invasiva främmande arter.

Anledningar till att tycka att **det är viktigt** handlar främst om att skydda naturen, ekosystemen och den biologiska mångfalden. Riskerna är att de invasiva arterna tar över och utrotar den inhemska floran/faunan.

Anledningar att **inte tycka att det är viktigt** handlar exempelvis om att det inte kommer att hjälpa – att dessa arter kommer hit ändå – och att det finns andra problem som är viktigare.

Vidare lyfter flera att det är viktigt att **informera** mer om invasiva främmande arter, så att fler får kännedom om dem och vilka riskerna är.

Fakta

Fullständig fråga: *Hur viktigt anser du att det är att det finns regler för att minska och motverka spridningen av invasiva främmande arter?*
Övrig information: *Vänligen motivera. Antal svarade (uppföljande mätning): 1608.*

De kan orsaka problem för andra växter och djur, skada ekosystem, skada människors hälsa och få ekonomiska konsekvenser för olika näringar och samhället.

Det finns tillräckligt med hot för den biologiska mångfalden. Det vi kan begränsa genom upplysning och reglering känns viktigt.

Vill bevara naturlig flora och fauna.

Behövs inte för mycket regler om allt.

De kommer in vad man än gör.

Det kommer jämna ut sig i slutändan med naturligt urval.

Finns väl viktigare saker som får jorden att överleva.

Det är viktigt, framförallt att lära fler om det.

Kännedomen om invasiva främmande arter måste öka. Många "har ingen aning" om dessa eller problemen.

Konsekvenser för fortsatta kommunikationsinsatser

Den uppföljande mätningen visar att målet att öka kännedom/medvetande om invasiva främmande arter har uppnåtts. Kanaler och kommunikationsaktiviteter verkar ha fungerat och det är lämpligt att **fortsätta att arbeta i de redan upparbetade kanalerna**.

Fler känner nu till att invasiva främmande arter finns, och att det är förbjudet att sprida dem, men flertalet av respondenterna kan inte nämna någon specifik art. En rekommendation är därför att **lägga mer kraft på vägledning och information, speciellt om vilka invasiva främmande arter som är vanliga och hur du minskar spridningen**.

Majoriteten av dem som söker information om invasiva främmande arter finns använder internet, ofta Google. För att personer som googlar lätt ska hitta rätt information är det viktigt att lägga in rätt sökord till hemsidorna som informerar om IAS – det är viktigt att hamna högt på Google. En rekommendation är därför att **arbeta med SEO** (Search Engine Optimization).

I och med att vi lever i en tid då mångas intressen/hobbys har satts på paus, där en stor andel människor i Sverige nu arbetar hemifrån, och flera är permitterade, har trädgårdsintresset skjutit i höjden. Det ger **ett fönster att nå ut till fler människor som kan vara mottagliga för information** om invasiva främmande arter finns. Både på morgon-TV och i rikstäckande tidningar ges trädgårdstips – detta är kanaler som kommunikationen skulle kunna nå ut via.

En annan viktig omvärldsfaktor är att 2020 är ett år utan fysiska träffar. Det kommer därför vara svårt att nå ut via konferenser och mässor. Det blir nu viktigt att få ut informationen via externa hemsidor och nyhetsbrev – att lägga **än större fokus på de digitala kanalerna**.

De som har natur-, växt- och djurrelaterade yrken är en viktig grupp. Dock ser vi att gruppens svar på två frågor sticker ut i en förvånande riktning. Gruppen kan i lägre utsträckning nämna en invasiv art (52 % kan inte nämna en art, i jämförelse med genomsnittet på 37 %). De tycker även i lägre utsträckning att regler kring spridning av invasiva arter är viktiga. För att dra slutsatser kring framtida kommunikation till målgruppen skulle **en djupare fokusering kring gruppen** vara bra.

SUMMERING

OM UNDERSÖKNINGEN

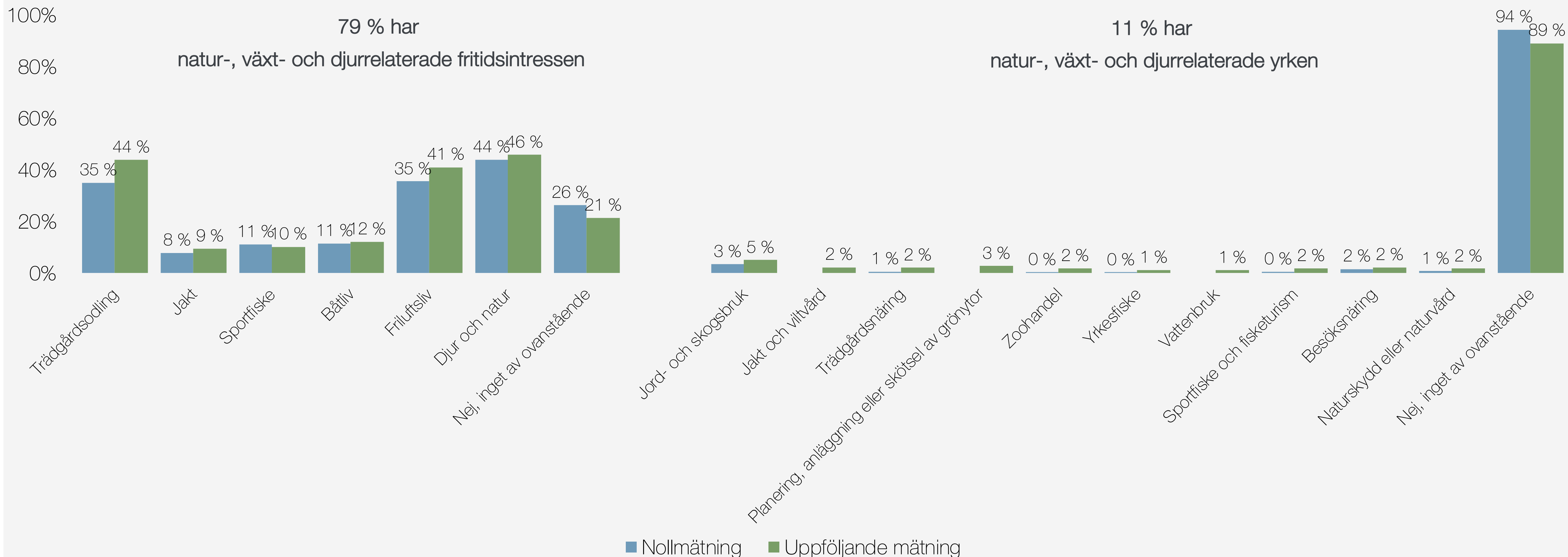
RESULTAT

BAKGRUNDSDATA

BAKGRUNDSDATA

Fritidsintresse och yrke

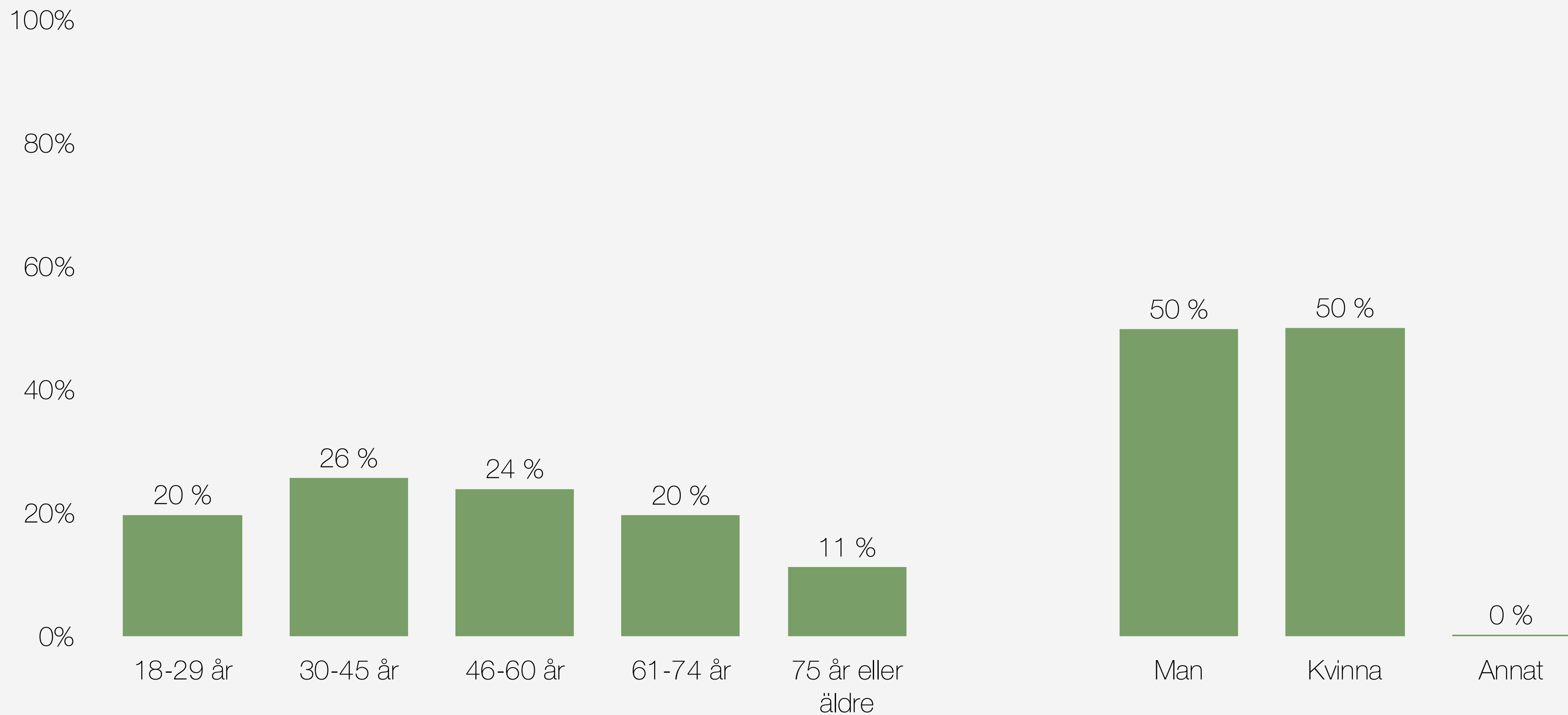

Fakta

Information:

Flervalsfrågor. Antal svarande: 1 000. De som har något av de givna fritidsintressena eller yrkena, grupperades ihop till natur-, växt- och djurrelaterade fritidsintressen respektive –yrken och används i resultatpresentationen som bakgrundsvariabler.

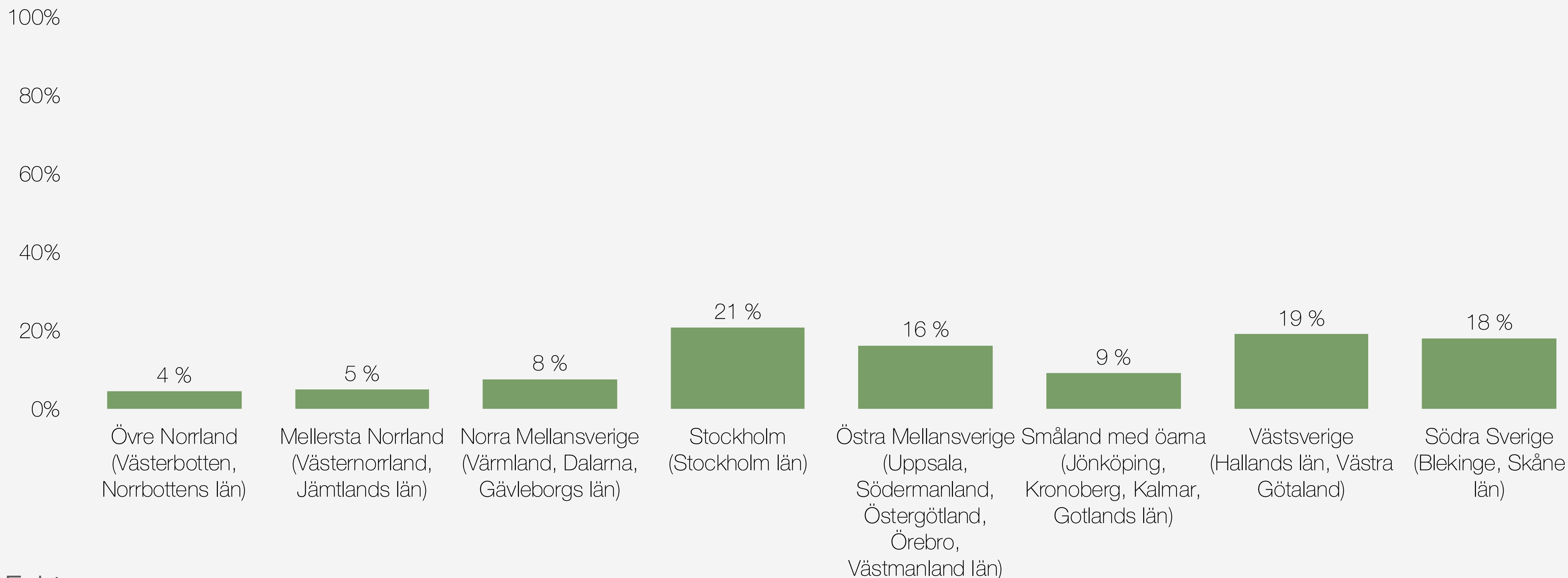
Ålder och kön

Fakta

Information: Envalsfrågor. Antal svarande: 1 000.

Region

Fakta

Information:

Envalsfråga. Antal svarande: 1 000.

I de regioner som hade färre än 200 svarande när de 1 000 slumpmässiga intervjuerna genomförts, togs ytterligare svar in så att varje region skulle ha en svarsbas på 200 svarade – detta för att kunna redovisa mer tillförlitliga resultat per region.